

Tirant lo Blanc

Joanot Martorell

Tirant lo Blanc (capítol CXVIII)

Com Tirant fon ferit en lo cor ab una flecha que li tirà la deessa Venus perquè mirava la filla de l'emperador

[Dient l'Emperador tals o semblants paraules les orelles de Tirant estaven atentes a les raons, e los ulls d'altra part con templaven la gran bellea de Carmesina. E per la gran calor que feia, perquè havia estat amb les finestres tancades, estava mig descordada mostrant en los pits dues pomes de paradís que crestallines parien, les quals donaren entrada als ulls de Tirant, que d'allí avant no trobaren la porta per on eixir, e tostemps foren apresonats en poder de persona lliberta, fins que la mort dels dos féu separació. Mas sé-us bé dir, certament, que los ulls de Tirant no havien jamés rebut semblant past, per moltes honors e consolacions que s'hagués vistes, com fon sol aquest de veure la Infanta. L'Emperador pres per la mà a sa filla Carmesina e tragué-la fora d'aquella cambra. E lo Capità pres del braç a l'Emperadriu e entraren en una altra cambra molt ben emparamentada e tota a l'entorn hestoriada de les següents amors:]

De Floris e de Blanchesflors, de Tisbe e de Píramus, de Eneas e de Dido, de Tristany de Isolda, e de la reyna Ginebra e de Lançalot, e de molts altres que totes llurs amors de molt subtil e artificial pintura eren divisades. E Tirant dix a Ricart:

—No creguera jamés que en aquesta terra agués tantes coses admirables com veig.

E dehia-u més per la gran bellea de la infanta. Empero aquell no u entés.

Tirant pres licència de tots e anà-sse'n a la posada, entrà-se'n en una cambra e posà lo cap sobre un coxí als peus del lit. No tardà molt que li vengueren a dir si-s volia dinar. Dix Tirant que no, que lo cap li dolia. E ell stava ferit de aquella passió que a molts engana.

Diafebus, que véu que Tirant no exia, entrà en la cambra e dix-li:

—Capità senyor, prech-vos per amor mia que·m digau lo vostre mal quin és, car si per mi vos porà ésser donat algun remey ho faré ab molt bona voluntat.

—Cosí meu —dix Tirant—, lo meu mal a present no fretura vós saber-lo. E yo no tinch altre mal sinó de l'ayre de la mar, qui m'a tot comprés.

—O, capità! ¿E de mi vos voleu cobrir, que de tots quants mals e béns aveu tenguts yo·n só stat archiu, e ara de tan poca cosa me bandejau de vostres secrets? Digau-m'ó, yo us clam mercé, e no·m vullau amagar res que de vós sia.

—No vullau més turmentar la mia persona —dix Tirant—, que jamés sentí tan greu mal com lo que ara sent, que·m farà venir prest a mort miserable o a glòria reposada si fortuna no m'és contrària, car la fi de totes aquestes coses és dolor per aquella amor qui és amargua.

E giràs de la altra part, de vergonya, que no gosà mirar ha Diafebus en la cara, e no li pogué exir altra paraula de la boca sinó que dix:

—Yo ame.

Acabant-ho de dir, de ls seus hulls destil·laren vives làgremes mesclades ab sanglots e sospirs.

Diafebus, vehent lo vergonyós comport que Tirant fehia, conegué la causa per què Tirant reprenia a tots los de son linatge, e encara ha aquells ab qui tenia amistat. Com venia cars que parlaven de amors ell los dehia: «Bé sou folls tots aquells qui amau. ¿No teniu vergonya de levar-vos la libertat e

de posar-la en mans de vostre enemich, qui us leixa ans perir que haver-vos mercé?», fahent de tots una gran burla. Empero yo veig que ell és vengut a caure en lo laç en lo qual humana força no basta a resistir.

E pensant Diafebus en los remeys que a tal mal se requiren, ab gest piadós e affable, féu principi a un tal parlar.